

Forfatter: Säve, Carl

Titel: BREV TIL: Petersen, Niels Matthias FRA: Säve, Carl (1859-09-25)

Citation: Säve, Carl: "BREV TIL: Petersen, Niels Matthias FRA: Säve, Carl (1859-09-25)", i *Brevvexling mellem N. M. Petersen og Carl Säve - et bidrag til skandivanismens og den nordiske filologis historie*, Det Schubotheske Forlag, s. 140. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991716-000-shoot-L0019917160000025.pdf> (tilgået 11. juli 2024)

Anvendt udgave: Brevvexling mellem N. M. Petersen og Carl Säve - et bidrag til skandivanismens og den nordiske filologis historie

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Uppsalad. 25 Sept. 1859.

Vördade Lärare och Vän!

Af Edra tidningar har Du redan förnurnmit, att jag hunnit det första målet för min långa, kärleksfulla sträfvan, det att s. 141af högsta myndigheten i vårt land blifva nämnd till professor i den sak, som jag sedan nära 20 år omfattat med hela min själs värme¹. Min själ bäfvar dock tillbaka för den stora uppgift, som blifvit mig ålagd att lösa; hon bäfvar vid tanken på mina krafters svaghet, mina insigtsers otillräcklighet. Huru skall jag med mina så sent påbörjade studier i detta höga ämne, med min brist på snilletts klara siareblick, med mina af långvariga sjukdomar försvagade kroppskrafter, — huru skall jag kunna tillfredsställa den skara af ynglingar, som, törstande efter kunskap och flammade för Nordens ära, skall se upp till mig såsom sin ledare? Ack, nu, när jag hunnit målet, nu vill mitt mod nästan svigta. Mig saknas så mycket, och jag har blott ett, som är nödigt för mitt kall: kärlek, den varmaste kärlek och vörndnad för min vetenskap, samt en redlig hog och lust att göra mitt bästa — allt för Nordens stora sak. Men skall detta enda vara nog?! — När svårigheter möta, så tillåt mig att komma till Dig att hemta råd och upplysning, låt mig, såsom förr, sitta vid Dina fötter och höra Dina visa ord, lyssnande till Din kärleksrika stämma! Likasom jag hitintills städse varit Din discipel, låt mig äfven alltjämnt vara det, Du min älskade lärare och vän, grånad i vetenskapens tjänst! Ty hvem har jag att tacka för, att jag något lärt, så att jag kunde försöka att eftersträfva denna lärostol, — och hvem har jag att tacka för, att härvarande myndigheter på honom satt mig? Ingen annan än Dig! ty Du har först genom Dina skrifter och sedan med Din muns ord lärt mig det hufvudsakliga, af hvad jag inhemtat, och sedan hafver Ditt varma och vältaliga förord fört många på min sida; ty det var en af de största farorna af min ställning, att ingen, ingen ende af alle mine domare, förstod eller hade annat än en högst s. 142ytlig kännedom om den sak, om hvilken här var fråga. Och å andra sidan stod en man af onekligen stor förtjenst i sin sak, en sak, som man af bristande kunskap hade svårt att skilja från min. Och denne var dertill stödd af Grimms här stora auktoritet. Ty det hör till det märkeliga, att Tysken Grimms namn (icke hans skrifter) är mycket mer känt än Nordboen Petersens! Ja, det var verkligen på sitt sätt ett slag, som utkämpades mellan Tyskland och Norden, mellan Grimm och Petersen; — men, Gud vare lofvad! Norden segrade med Rasks ungdomsvän och studiekamrat! Bland det mest afgörande vid förberedelserna för tillsättning var, när förslaget uppsattes, och jag till första rummet fick 14 af Consistorii-ledamöternas röster och Uppström blott 6. Denna oförmodadt stora pluralitet till min förmon var för mig och för alla högst öfverraskande. Från den stunden började jag att fatta hopp om en lycklig utgång, och detta mitt hopp jäfvades icke i högsta instancen, då konungen utnämnde mig till sysslan. — D. 14 nästk. Oktober blir jag högtidligen (vi hafva ännu slika gammalmodiga ceremonier här) installerad i mitt ämbete, och derpå börjar jag mina föreläsningar: Heims Kringla 2 timmar och valda stycken ur Sæm. Edda 2 timmar i veckan.

Sedan jag nu talat så mycket om mig sjelf, så att Du kan vara öfvermått derpå, utbeder jag mig att vid tillfälle få svar på ett par frågor. Ny-Isl. har väl orätt, när hon skrifver skýra, skýring, skýrsla med ý, och Bj. Haid, rätt, som skrifver ordet med í? jf. Sv. skir (klar, ren), Got. skeirs. — Munch och Norrmännen hafva på senare tider börjat skrifva hauldr (fri bonde) i stället för höldr; men monne icke det sista är rätta formen, så att Svbj. Egilsson har rätt, som härleder ordet från halda? Men huru skall man då tänka sig uppkomsten af omljudet ö? Det hade varit ingen nöd, om det böjts: höldr, haldar, heldi liksom vorðr. Eller finnes det möjligt någon omständighet, som talar för, att ordets fornböjning varit sådan? Jag nämnde Egilsson. Hans Lex. poet. är s. 143förträffligt, äfven om några småsaker skulle kunna anmärkas. Några citater äro här och der uteglömda eller kanske blott med flit utelemnade. Men Du har nog äfven märkt, att ett och annat ord blifvit öfverhoppadt, t. ex. ansa F. R. II. 213 (not.), auðull Yngl. Sag. Gefjons-versen, griðkona Hítid. 11.2; m. fl. —

När Du är så god och framdeles gläder mig med ett bref, så tala om för mig, huru Du mått i sommar, Du och de Dina, huru Du nu befinner Dig, hvaröfver Du läser denna semester. Du nämnde en gång, att Du skulle läsa öfver Fornnordens Lagar; ack, den som finge höra Dig! Ja, jag, som så gerna ville sitta på en bänk nedanför Din kathedr, jag riktigt blyges, att nu sjelf skola intaga en Nordisk lärostol, — Detta kommer beständigt för mig. Dock det skall blifva mitt högsta bemödande att göra all den heder jag formår åt min vördade lärare. Haf derföre tack för allt hvad jag af Dig lärt, för all Din vänskap, hvarmed Du hedrat mig, och sist för Dina goda vittnesbörd om mig och för Dina sista bref, i hvilka Du „ställde kyrkan midt i byn“ — som ordspråket säger! — Råkar Du Guðbr. Vígfússon och□□□ tacka för hans bref och bed honom tills vidare ursäkta, att jag nu ej på samma gång hinner skrifva till honom, men det skall ej dröja länge. — Straxt efter slutad termin måste jag begifva mig till en helsobrunn för att stärka min af sjukdom och arbete medtagna helsa. Sedan har jag rest hela sommaren, till Gotland, Westervik, Norrköping, m. fl. st. — Frambär min vörndnad till Fru och Dotter! Lef väl! önskar af innersta hjerta

Din vörndnadsfullt tillgifne
Carl Säve.